

NOTAT

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Kemikalier
J.nr. 001-12728
Ref. Nihla/kirst
Den 7. april 2015

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Forslag til Kommissionens forordning om ændring af bilag XVII til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH) for så vidt angår benzen

Komitésag

1. Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til forordning om ændring af bilag XVII til REACH-forordningen for så vidt angår benzen (komitésag). Forslaget har til formål at føje en ny undtagelse for så vidt angår markedsføring af naturgas til forbrugere til en eksisterende begrænsning for markedsføring og anvendelse af stoffet benzen. Forslaget er sat til afstemning på et møde i REACH-komitéen den 22.-23. april 2015. Forslaget vurderes principielt at sænke beskyttelsesniveauet, men i praksis vil det have en neutral påvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark. Regeringen forventer, at forslaget ikke vil medføre en ændring i naturgasforsyningen i Danmark, og agter derfor at stemme for forslaget.

2. Baggrund

Kommissionen har den 25. februar 2015 sendt ovennævnte forslag til medlemsstaterne med henblik på afstemning på et møde i REACH-komitéen den 22-23. april 2015. Forslaget har hjemmel i REACH-forordningens artikel 131, og afstemningen skal derfor ske i henhold til forskriftsproceduren med kontrol, jf. artikel 133, stk. 4, i REACH-forordningen.

Komitéen træffer afgørelse efter forskriftsproceduren med kontrol i henhold til forordning nr. 182/2011 artikel 12. Hvis der i komitéen er kvalificeret flertal for forslaget, udsteder Kommissionen direktivet/forordningen, efter at Europa-Parlamentet har gennemført en legalitetskontrol af forslaget. Opnås der ikke kvalificeret flertal i komitéen, forelægger Kommissionen sagen for Rådet, og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Hvis der i Rådet er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Vedtager Rådet forslaget med kvalificeret flertal, eller udtaler Rådet sig ikke inden en frist på højst to måneder, kan Kommissionen udstede direktivet/forordningen efter at Europa-Parlamentet har gennemført en legalitetskontrol af forslaget.

3. Formål og indhold

Bilag XVII til REACH-forordningen – begrænsningsbilaget – indeholder begrænsninger vedrørende fremstilling, markedsføring eller anvendelse af en række specifikke kemiske stoffer.

Dette gælder også stoffet benzen, der er klassificeret som kræftfremkaldende og kimcellemutagent. Benzen må bl.a. ikke markedsføres eller anvendes som stof eller som bestanddel i andre stoffer eller blandinger i koncentrationer på 0,1 vægtprocent eller derover.

Forslaget har til formål at føje en undtagelse til dette forbud. Nærmere bestemt drejer det sig om en undtagelse for så vidt angår indholdet af benzen i naturgas, som markedsføres til forbrugere, forudsat koncentrationen ikke overstiger 0,1 volumenprocent, hvilket svarer til omkring 0,4 vægtprocent.

Benzen kan forekomme naturligt i naturgas i koncentrationer over 0,1 vægtprocent, men under 0,1 volumenprocent. Forslaget indebærer således, at naturgas må sælges til forbrugere, hvis indholdet af benzen er *over* 0,1 **vægt**procent men *under* 0,1 **volumen**procent. Kommissionen anfører i forslaget, at de høje omkostninger forbundet med at reducere indholdet af benzen i naturgas til under 0,1 vægtprocent ikke er proportionale.

Grundlaget for forslaget er en rapport fra det hollandske nationale institut for offentlig sundhed og miljø (RIVM). RIVM har i rapporten vurderet de anvendelser, hvor henholdsvis forbrugere og arbejdstagere vil kunne udsættes for benzen i naturgas. På forbrugersiden drejer det sig om madlavning og mindre udslip.

Rapporten konkluderer, at en grænseværdi for benzen i naturgas, der sælges til forbrugerne, på over 0,1 vægtprocent men under 0,1 volumenprocent, ikke vil medføre en uacceptabel risiko for forbrugere ved de mest almindelige anvendelser af naturgas.

Kommissionen har benyttet sig af en såkaldt "fast-track" procedure i REACH-forordningens artikel 68, stk. 2, hvorefter Kommissionen for forbrugerprodukter kan foreslå en ændring af begrænsningsbilaget for stoffer, der er kræftfremkaldende, kimcellemutagene eller skadelige for forplantningen, uden at følge den normale procedure for at udarbejde et forslag, herunder behandling i Kemikalieagenturets komitéer for risikovurdering (RAC) og socioøkonomisk vurdering (SEAC). Kommissionen har dog i det konkrete tilfælde anmodet Kemikalieagenturet om at lade RAC vurdere den hollandske rapport og dens konklusion.

RAC konkluderer i sin udtalelse af 28. november 2014, at forbrugerens udsættelse for benzen i naturgas i en koncentration over 0,1 vægtprocent men under 0,1 volumenprocent ved regelmæssig brug af naturgas som brændstof til madlavning og opvarmning ikke udgør en risiko for forbrugere, der ikke er tilstrækkeligt kontrolleret.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om forslaget. Europa-Parlamentet hører forud for den endelige vedtagelse, om Kommissionen har overskredet sine beføjelser i forbindelse med forslaget; om udkastet ikke er foreneligt med basisretsaktens formål eller indhold; eller om det ikke overholder nærhedsprincippet eller proportionalitetsprincippet.

5. Nærhedsprincippet

Da formålet vedrører realiseringen af det indre marked, finder regeringen, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Miljøstyrelsen har ved en søgning i Retsinformation identificeret følgende bekendtgørelser, der fastsætter koncentrationsgrænser for et indhold af stoffet benzen.

Miljøministeriet:

- Nr. 75 af 30/01/1992 om grænseværdier for udledning af visse farlige stoffer til vandløb, søer og havet (Liste 1 – stoffer)
- Nr. 1022 af 25/08/2010 om miljøkvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af forurenende stoffer
- Nr. 1326 af 21/12/2011 om vurdering og styring af luftkvaliteten
- Nr. 1049 af 28/08/2013 om deponeringsanlæg (Deponeringsbekendtgørelsen)
- Nr. 231 af 05/03/2014 om kvalitetskrav til miljømålinger
- Nr. 292 af 26/03/2014 om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg
- Nr. 1311 af 04/12/2014 om kvaliteten af benzin, dieselolie, gasolie og biobrændstofblandinger til anvendelse i motorkøretøjer m.v. (Brændstofkvalitetsbekendtgørelsen)

Beskæftigelsesministeriet:

Nr. 908 af 27/09/2005 om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrisikoen ved arbejde med stoffer og materialer, bilag 1: Stoffet er omfattet af forhåndsgodkendelse efter de danske kræftregler. Optagelsen af stofferne på bilag XVII i REACH med en anvendelsesbegrænsning vil indebære, at bilaget skal revideres i overensstemmelse hermed.

- Nr. 507 af 17/05/2011 om grænseværdier for stoffer og materialer

Transportministeriet:

- Nr. 140 af 20/01/2015 om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrisikoen ved arbejde med stoffer og materialer på luftfartsområdet
- Nr. 142 af 20/01/2015 om grænseværdier for stoffer og på luftfartsområdet

Erhvervs- og vækstministeriet:

- Nr. 1246 af 11/12/2009 om Meddelelser fra Søfartsstyrelsen A, teknisk forskrift om arbejdsmiljø i skibe

Den overvejende del af bekendtgørelserne på Miljøministeriets område vedrører kvalitetskrav til indholdet af benzen i relation til vand (både grundvand, overfladevand og drikkevand) og luft. Disse bekendtgørelser vurderes ikke at blive berørt af forslaget, der alene angår indholdet af benzen i naturgas, der sælges til private. En enkelt bekendtgørelse omhandler kvalitetskrav til indholdet af blandt andet benzen i brændstof. Motorbrændstof er i forvejen undtaget fra begrænsningsbilagets forbud mod markedsføring og anvendelse af benzen. Forslaget vil således heller ikke berøre denne bekendtgørelse.

Det vurderes, at bekendtgørelserne under henholdsvis Beskæftigelsesministeriet, Transportministeriet og Erhvervs- og vækstministeriet ikke vil blive berørt af forslaget, der kun angår naturgas, der markedsføres til private. Naturgas, der markedsføres til erhvervmæssig anvendelse, vil således fortsat skulle overholde koncentrationsgrænsen for benzen på 0,1 vægtprocent.

Det bemærkes, at der også er fastsat grænser for stoffet benzen i anden regulering. Der er oftest tale om bekendtgørelser, der fastsætter tærskelværdier for benzen, hvorved der udløses retlige pligter, hvis et indhold af benzen overstiger en given tærskel. Sådant regulering fastsætter ikke indholdsmæssige grænser og er derfor ikke medtaget i ovenstående opregning.

7. Konsekvenser

Gældende dansk ret og forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser:

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser, fordi der er tale om en forordning, der gælder umiddelbart i Danmark. Forslaget vurderes heller ikke at medføre et behov for at ændre eller ophæve eksisterende regler.

Forslagets erhvervsøkonomiske konsekvenser:

Kommissionen anfører i betragtningerne til forslaget, at grundet særlige geologiske forhold indeholder naturgas fra visse reservoirer mere end 0,1 vægtprocent benzen, men under 0,1 volumenprocent. Kommissionen har videre opgjort, at de teknikker, der findes til at reducere koncentrationen af benzen i denne naturgas til under 0,1 vægtprocent, ville indebære kapitaludgifter på næsten 1 mia. EUR og driftsudgifter på ca. 60 mio. EUR årligt. Kommissionen konkluderer at, de høje omkostninger forbundet med at reducere indholdet af benzen i naturgas til under 0,1 vægtprocent ikke er proportionale.

Miljøstyrelsen har ved henvendelse til danske distributører af naturgas fået oplyst, at der i Danmark kun leveres én type naturgas, hvad enten denne leveres til private eller erhvervs-mæssige forbrugere. Forslaget vil således ikke i praksis medføre ændringer i naturgasforsyningen i Danmark, da naturgassen vil skulle overholde grænsen på 0,1 vægtprocent, som fortsat gælder for erhvervs-mæssig anvendelse. Forslaget vurderes derfor ikke at have erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Forslaget vurderes heller ikke at have væsentlige *statsfinansielle*, *samfundsøkonomiske* eller *erhvervsadministrative* konsekvenser, da det ikke i praksis vil medføre ændringer i naturgasforsyningen i Danmark.

Beskyttelsesniveau:

Det vurderes, at forslaget på regelplanet principielt vil sænke beskyttelsesniveauet. I praksis vurderes forslaget at have en neutral påvirkning af beskyttelsesniveauet i Danmark, idet naturgassen fortsat vil overholde grænsen på 0,1 %, som gælder for den erhvervs-mæssige anvendelse. Den foreslåede undtagelse vil derfor ikke indvirke på de eksisterende regler.

8. Høring

Forslaget, og et rammenotar om sagen, har været sendt i høring i Miljøspecialudvalget 25. marts – 1. april 2015. Der er ikke indkommet bemærkninger fra organisationerne.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes holdninger til forslaget.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter, at anvendelsen af farlige stoffer skal begrænses, når der kan identificeres en uacceptabel risiko. Regeringen finder, at forslaget ikke vil medføre en ændring af naturgasforsyningen i Danmark, hvorved naturgassen til forbrugere vil skulle overholde grænsen på 0,1 vægtprocent, som fortsat gælder for erhvervs-mæssig anvendelse. Regeringen støtter derfor forslaget og agter at stemme for det.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Den forelægges til orientering, og i kopi til Miljøudvalget.